Muistio

Sonja Landes (VNK)

10.10.2023

EU/361/2023
EU/361/2023-VNK-18

Granadassa 6. lokakuuta järjestetty Eurooppa-neuvoston jäsenten epävirallinen kokous

Eurooppa-neuvoston jäsenet keskustelivat EU:n tulevista prioriteeteista ennen strategisen ohjelman hyväksyntää. He hyväksyivät Granadan julistuksen, jossa käydään läpi keskeiset prioriteetit ja toimet, joilla Euroopasta tehdään vahva, dynaaminen ja kilpailukykyinen.
Näihin lukeutuvat toimet turvallisuuden ja puolustuksen edistämiseksi, kriisinkestävyyden ja kilpailukyvyn kehittämiseksi, entistä yhtenäisempien sisämarkkinoiden luomiseksi sekä maailmanlaajuisten kumppanuuksien ja kaupan edistämiseksi. Laajentuminen nähdään geostrategisena investointina rauhaan, turvallisuuteen ja vaurauteen, johon EU:n ja tulevien jäsenten on oltava valmiita.
Eurooppa-neuvoston jäsenet keskustelivat myös muuttoliikkeestä, josta Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja antoi oman julistuksensa.

EU on viimeisten vuosien aikaan kohdannut useita kriisejä, jotka ovat yhtenäistäneet ja vahvistaneet sitä. EU on toteuttanut päättäväisesti toimia maailmanlaajuisen koronaviruspandemian sekä Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan johdosta. Toimet ovat vahvistaneet strategista suorityskykyä sekä suojelleet kansalaisia ja talouksia. EU on vähentänyt riippuvuuksiaan sekä vahvistanut taloudellista perustaansa. Lisää vastuuta on otettu omasta turvallisuudesta sekä puolustuksesta. Tuki Ukrainalle ja sen kansalaisille jatkuu niin kauan kuin se on tarpeen. EU:n jäsenyyttä tavoittelevien maiden tulevaisuus on Euroopan unionissa.

Jotta Eurooppa pysyy vahvana, dynaamisena, kilpailukykyisenä ja yhtenäisenä muuttuvassa maailmassa, tarvitaan lisätoimia. Tähän liittyen Eurooppa-neuvoston jäsenet keskustelivat keskeisistä prioriteeteista ja tarvittavista toimista.

Tärkeää on puolustusvalmiuden vahvistaminen ja investoinnit puolustuskykyihin teknologisen ja teollisen perustaan vahvistamalla ml. sotilaallinen liikkuvuutta, avaruusalan kriisinkestävyyttä, kyber- ja hybridiuhkien sekä ulkomaisen disinformaation torjuntaa.

Keskeistä on kriisinkestävyyden ja pitkän aikavälin kilpailukyvyn kehittäminen kestävän ja osallistavan kasvun varmistamiseksi ja globaalin johtoaseman turvaamiseksi. Kasvavien ilmasto- ja ympäristöriskien ja geopoliittisten jännitteiden vuoksi on tärkeää käsitellä haavoittuvuuksia ja vahvistaa kriisivalmiutta. Talousmallin kestävyyden varmistamiseksi tulee ennakoida mahdollisia haasteita ja hyödyntää vihreän ja digitaalisen siirtymän mahdollisuuksia. Keskeistä on panostaa energia- ja resurssitehokkuuteen, kiertotalouteen, hiilestä irtautumiseen, luonnonkatastrofeista selviytymiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen.

Toimia on jatkettava yhtenäisempien ja innovaatiovetoisempien sisämarkkinoiden luomiseksi mm. säilyttämällä avoimuus, varmistamalla tasapuoliset toimintaedellytykset ja vähentämällä pk-yritysten hallinnollista taakkaa. Keskeistä on varmistaa kohtuuhintaisen energian saanti, lisätä energiaomavaraisuutta ja vähentää ulkoisia riippuvuuksia. Investointeja on aikomus tehdä mm. tutkimukseen ja

koulutukseen. EU:n aseman vahvistamiseksi on tärkeää keskittyä korkean lisäarvon aloihin, joissa on jo kilpailuetu ja joilla on mahdollisuus nousta edelläkävijäksi.

EU on sitoutunut sääntöihin perustuvaan kansainväliseen järjestykseen, jonka ytimessä on Yhdistyneet kansakunnat, ja lisäämään monenvälisen järjestelmän oikeudenmukaisuutta. Tärkeää on edistää maailmanlaajuisia kumppanuuksia ja kauppaa.

Laajentuminen on geostrateginen investointi rauhaan, turvallisuuteen, vakauteen ja vaurauteen. Laajentuminen vaatii valmiutta sekä EU:lta että tulevilta jäseniltä. EU:n liittyminen on ansioihin perustava prosessi ja vaatii ehdokasmailta tehokkaampia uudistuspyrkimyksiä erityisesti oikeusvaltion alalla. Samanaikaisesti EU:n on toteuttava tarvittavat sisäiset toimet ja uudistukset.

Keskustelua strategisen ohjelman painopisteistä on tarkoitus jatkaa ennen ohjelman hyväksyntää ensi vuonna.

Eurooppa-neuvoston jäsenet keskustelivat myös muuttoliikkeestä.

Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Charles Michel korosti julistuksessaan, että laittomaan muuttoliikkeeseen on puututtava. Kaikkien päätöksien tehokasta ja nopeaa täytäntöönpanoa jatketaan. Muuttoliikkeeseen tarvitaan kokonaisvaltainen lähestymistapa ml. kumppanuudet lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa, muuttoliikkeen perimmäisiin syihin puuuttuminen, laillisen muuttoliikkeen mahdollisuudet, ulkorajojen tehokkaampi suojelu, joka noudattaa kansainvälisen oikeuden sekä EU:n periaatteita ja arvoja ja perusoikeuksien suojelua. Järjestäytynyttä rikollisuutta, ihmiskauppaa ja salakuljetusta sekä hybridiuhkana käytetyn muuttoliikkeen välineellistämistä tulee torjua.

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi